

Το εύρημα πετυχημένο, η ιδέα καρποφόρα

> «Και οι πλούσιοι κλαίνε» του Αραούζου από το Θέατρο Ένα

Σκηνοθεσία: Στέφανος Κοτσίκος
Σκηνικά/Κοστούμια: Άντρος Ρόπαλης
Φωτισμός: Αντρέας Χριστοδουλίδης
Μουσική επιμέλεια: Στέφανος Κοτσίκος
Παίζουν: Έρικα Μπεγέτη, Φανή Σωκράτους,
Μανώλης Μιχαηλίδης, Αλεξία Παρασκευά, Κων-
σταντίνος Τσιολής, Σωτήρης Μεστάνας.

Ο μολογώ, όταν στον τόπο μας ακούεται η λέξη «σάτιρα», οι αμυντικοί μου μηχανισμοί αμέσως ενεργοποιούνται και την απόρριψη την έχω πρόχειρη. Τα αίτια της προκατάληψής μου είναι δύο. Πρώτον, συχνά αποκαλούμε «σάτιρα» τον κακόγουστο μιμητισμό («Κάνε μου τον τάδε να γελάσω»). Τέτοια «σάτιρα» δεν καταπολεμά τα κοινά κακά, μάλλον τα αναπαράγει πολλαπλασιάζοντας την εικόνα τους. Δεύτερον, μερικές φορές τα πράγματα γύρω μας είναι τόσο γελοία από μόνα τους που δεν αφήνουν περιθώριο για σατιρική μεγέθυνση. Κι όταν από τη σάτιρα αφαιρείται το στοιχείο της υπερβολής, αυτή χάνει τη δύναμή της και καταντά απλώς μια ελαφρώς παραμορφωμένη αναπαράσταση.

Όμως η νέα παραγωγή του Θεάτρου Ένα δεν εμπίπτει στην κατηγορία της συνηθισμένης εγχώριας σάτιρας, επειδή δεν έχει ως αντικείμενό της την κυπριακή πραγματικότητα. Ή μάλλον, δεν την έχει ως άμεσό της αντικείμενο. Ο Ανδρέας Αραούζος δε στήνει το σατιρικό του καθρέφτη μπροστά στο πρόσωπο της κυπριακής κοινωνίας. Κάνει κάτι άλλο, χρησιμοποιεί ένα σύστημα από καθρέφτες. Σατιρίζει σε ζωντανή θεατρική απόδοση το τηλεοπτικό είδος της σαπουνόπερας, και μέσα από το πρίσμα του συγκεκριμένου είδους... σατιρίζει και την κυπριακή πραγματικότητα. Το εύρημά του είναι πετυχημένο και η ιδέα του καρποφόρα. Όλοι μας μάθαμε πια τι μίγματα μπορούν να παρασκευαστούν αν αναμειχτούν με την αισθητική των σήριαλ στοιχεία από την, π.χ., βραζιλιάνικη ή την αμερικάνικη πραγματικότητα. Ο Αραούζος βάζει στο shaker του μπόλικο τηλεοπτικό σαπούνι μαζί με εύστοχα επιλεγμένα ψήγματα της κυπριακής πραγματικότητας, και το μίγμα είναι πραγματικά αστείο.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στην πετυχημένα σατιριζόμενη πομπώδη ηλιθιότητα της σαπουνόγλωσσας. Ωραίες είναι και οι γλωσσικές παρεκτροπές των προσώπων του έργου που συνοδεύουν το σουρεάλ τσαλάκωμα των στερε-

οτύπων της πλοκής, όταν, π.χ., ο φτωχός, πλην τίμιος κηπουρός δεν παίρνει την κόρη, αλλά το γιό της πλούσιας σαπουνοοικογένειας.

Ο Στέφανος Κοτσίκος διαθέτει τα απαραίτητα για τη σκηνοθεσία αυτής της ιδιότυπης παράστασης. Έχει χιούμορ, οργανωτική ικανότητα και αίσθηση μέτρου, διογκώνει και συμμαζεύει τα πράγματα εναλλάξ, δεν αφήνει το θέαμα να πλατειάσει, να εκκυδαστεί πέρα από τα όρια του αστείου. Οι μουσικές του επιλογές στηρίζουν την αισθητική της παράστασης.

Η δουλειά του σκηνοθέτη διευκολύνεται από την ταιριαστή διανομή των ρόλων. Συνήθως δε «συστήνεται» στους ηθοποιούς να διασκεδάσουν μόνοι τους όταν η δουλειά τους είναι να διασκεδάσουν το κοινό, όμως εδώ τα γελάκια

των ηθοποιών κάτω από το «κλάμα των πλούσιων» δε βλάπτουν καθόλου.

Άνετοι, αλλά ακριβείς στην τήρηση των αισθητικών κανόνων του είδους, ο Μανώλης Μιχαηλίδης, η Έρικα Μπεγέτη, ο Σωτήρης Μεστάνας. Οι γραμμές της Αλεξίας Παρασκευά είναι λίγο πιο σκληρές απ' εκείνες της υπόλοιπης ομάδας. Οι κεφάτοι Κωνσταντίνος Τσιολής και Φανή Σωκράτους συμβάλλουν στο πέρασμα από τη στερεότυπη κιτσογκλαμουριά των σήριαλ στο τρελό πανηγύρι του τέλους.

Ο Άντρος Ρόπαλης αναπαράγει στη σκηνή τα τηλεοπτικά παλάτια και ντύνει τους ηθοποιούς με εύστοχη επιλογή των λεπτομερειών και απαιτούμενη για την περίπτωση σατιρική υπερβολή.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ